

بررسی عملکرد مجلس نهم
در حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی
(از ابتدا تا پایان اجلاس سه سوم)

کد موضوعی: ۲۱۰

شماره مسلسل: ۱۴۴۲۰

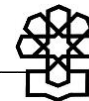
مردادماه ۱۳۹۴

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات اجتماعی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱. اهم اقدامات تقنینی
۳	۱-۱. طرح‌ها و لوایح مصوب مجلس شورای اسلامی در دوره نهم
۱۰	۱-۲. وضعیت طرح‌ها و لوایح حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی
۱۲	۲. اهم اقدامات نظارتی
۱۲	۲-۱. گزارش تحقیق و تفحص مجلس از تأمین اجتماعی
۱۲	۲-۲. سؤال از وزیر
۱۳	نتیجه‌گیری
۱۴	پیوست‌ها
۱۴	قانون سه‌دوازدهم بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور
۱۵	قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور
۱۷	قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور
۱۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور
۲۰	قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴
۲۱	قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱
۲۳	قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۹۳/۰۹/۱۶
	قانون رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و نحوه مجازات متخلفان مصوب ۱۳۹۱/۹/۲۹
۲۴	قانون الحاق سه بند به مواد (۲) و (۴) و اصلاح ماده (۶) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال
۲۵	قانون اصلاح بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی
	قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۹۳/۰۴/۰۱
۲۵	قانون تفسیر جزء «۱» بند «ب» تبصره «۲» ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب: ۱۳۹۲/۰۲/۰۳
	قانون تعیین تکلیف تأمین اجتماعی اشخاصی که ده سال و کمتر حق بیمه پرداخت کرده‌اند مصوب ۱۳۹۲/۰۷/۱۷
۲۷	قانون تفسیر بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب ۱۳۹۳/۰۳/۲۷
۲۸	قانون تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹
۲۸	قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۲/۸/۱۴
۲۹	قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۴/۲/۲۰
۲۹	منابع و مأخذ

بررسی عملکرد مجلس نهم در حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی (از ابتدا تا پایان اجلاسیه سوم)

چکیده

گزارش حاضر عملکرد مجلس شورای اسلامی را در دو حوزه تقنین و نظارت در حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار می‌دهد. در حوزه تقنین منظور از رفاه و بیمه‌های اجتماعی، طرح‌ها و لوایحی است که جهت قانونگذاری و یا اصلاح و تنقیح قوانین پیشین درخصوص مسائل بیمه‌های اجتماعی مانند بیمه بیکاری، مشاغل سخت و زیان‌آور، بودجه صندوق‌های بیمه اجتماعی، اصلاح قوانین صندوق‌های بیمه اجتماعی، بیمه اقشار خاص، نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای، بازنشستگی، و غیره، مواردی درخصوص اصلاح قانون کار، لوایح بودجه و نیز قوانین عام‌تری که در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی موادی را در خود گنجانده‌اند: این طرح‌ها و لوایح غالباً پس از بررسی و تأیید در کمیسیون‌های تخصصی، در صحن مجلس به رأی گذاشته می‌شوند. در دوره زمانی مورد نظر این گزارش، ۳۹ طرح و لایحه در حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی بررسی شد که از این تعداد ۱۷ طرح و لایحه تصویب و به دولت ابلاغ شد. سهم طرح‌ها و لوایح مصوب حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی نسبت به کل طرح‌ها و لوایح مصوب حدود ۱۳ درصد بوده است. کل طرح‌ها و لوایح مصوب در دوره نهم ۱۲۷ طرح و لایحه می‌باشد. در توضیح باید گفت، نمایندگان مجلس نهم، ۲۴ طرح را به مجلس تقدیم کردند که تعداد ۱۰ طرح پذیرفته و به قانون تبدیل شده است و هیئت وزیران ۱۵ لایحه به مجلس تقدیم کرد که از این تعداد ۷ لایحه به تصویب مجلس رسیده است. در بخش نظارت، عملکرد مجلس بیشتر در دو حیطه مد نظر است؛ یکی گزارش تحقیق و تفحص و دوم سؤال از وزرا. در این دوره مهمترین گزارش تحقیق و تفحص، درخصوص سازمان تأمین اجتماعی صورت گرفته است که هم‌اکنون جهت صدور احکام قضایی در قوه قضائیه در دست بررسی است. همچنین گزارشی درخصوص عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری در دست بررسی کمیسیون اجتماعی است. در بخش سؤال از وزرا هم ۸۲ سوال در موضوعات مختلف طرح گردید.

مقدمه

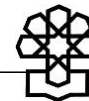
چند ماه به پایان مجلس شورای اسلامی در دوره نهم باقی مانده است و مناسب است عملکرد این دوره در حوزه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرد. یکی از حوزه‌های بااهمیت در این خصوص حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی است. موضوعات مرتبط با این حوزه در دو حیطه تقنینی و نظارتی مورد توجه مجلس بوده است. در حوزه تقنینی طرح‌ها و لوایح وصول شده مورد بررسی قرار گرفته است که تعدادی از آنها به تصویب رسیده است و شماری نیز در دست بررسی و یا رد شده است. در حوزه نظارتی نیز اقداماتی از قبیل تحقیق و تفحص از سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با رفاه و بیمه‌های اجتماعی و سؤال از وزیر متبوع صورت گرفته است که در گزارش حاضر مشروح این فعالیت‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. روش کار در این گزارش به گونه‌ای بوده است که تمامی طرح‌ها و لوایح احصاء و وضعیت آنها مشخص گردید و شرح موضوع آنها نیز بررسی شده است. در بخش اقدامات نظارتی دستور جلسات کمیسیون اجتماعی مورد بررسی و سؤالات از وزیر استخراج گردید.

در شرح گزارش حاضر لازم است نکاتی را اشاره کنیم. نخست اینکه تمرکز گزارش حاضر بیشتر بر روی فعالیت‌های تقنینی و نظارتی مرتبط با حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی است و کمیسیون خاصی را مدنظر ندارد. در توضیح مطلب باید اشاره کرد که علاوه بر کمیسیون اجتماعی در موارد زیادی کمیسیون‌های بهداشت و درمان، برنامه و بودجه و محاسبات، تلفیق، امنیت ملی و سیاست خارجی، مشترک و ویژه در موضوعات رفاه و بیمه‌های اجتماعی هم نقش کمیسیون اصلی را داشتند، به طوری که از مجموع ۳۹ طرح و لایحه مورد بررسی، ۲۵ طرح و لایحه توسط کمیسیون‌های یاد شده به عنوان کمیسیون اصلی مورد بررسی قرار گرفته است. در این میان نقش کمیسیون بهداشت و درمان پس از کمیسیون اجتماعی با بررسی ۱۳ طرح و لایحه پر رنگ تر از بقیه است.

موضوع بعدی در توضیح این گزارش این است که پاره‌ای از قوانین از قبیل قانون مدیریت خدمات کشوری، قوانین بودجه، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و غیره که قانون عام محسوب می‌شوند اما در موضوعات رفاه و بیمه‌های اجتماعی مواد مهمی را در خود گنجانده‌اند هم مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

مضاف بر این موارد ممکن است طرح و یا لایحه‌ای وجود داشته باشد که در کنار دلمشغولی‌های اصلی به صورت حاشیه‌ای و فرعی اشاراتی به موضوعات رفاه و بیمه‌های اجتماعی داشته است. در چنین مواردی که تمرکز اصلی طرح و لایحه بر روی موارد دیگری بوده است از آوردن آن طرح و لایحه ذیل طرح‌ها و لوایح حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی خودداری شده است.

با عنایت به توضیحات ارائه شده، در ادامه به بررسی اهم اقدامات تقنینی و نظارتی مجلس شورای اسلامی در دوره نهم تا پایان اجلاس سیم سوم خواهیم پرداخت.

۱. اهم اقدامات تقنینی

۱-۱. طرح‌ها و لوایح مصوب مجلس شورای اسلامی در دوره نهم

۱-۱-۱. قانون سه‌دوازدهم بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

این قانون به دولت اجازه داده بود در سه ماهه اول سال ۱۳۹۲ مطابق احکام و جداول قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور و اصلاحات بعدی آن بر مبنای سه‌دوازدهم ارقام مصوب آن با رعایت سایر قوانین و مقررات عمل نماید.

۱-۱-۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

بند «۱۵-۲۷» ماده واحده

این قانون برای رفع مشکل حدود ۸۲ هزار نفر بازنشسته، ازکار افتاده و بازمانده و همچنین تداوم وضعیت بیمه‌پردازی افراد شاغل در صنعت فولاد ارائه شده است که بر اساس آن صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل می‌شود.

بند «۸۳» ماده واحده

این ماده قانونی با هدف زیر ارائه شده است: واحدهای ارائه‌دهنده خدمات درمانی که طرف قرارداد سازمان‌های بیمه‌گر هستند در طی سال‌های اخیر با کسری منابع و در نتیجه کندی در ارائه خدمات مواجه بوده‌اند موظف شده‌اند که قبل از رسیدگی کامل اسناد و مدارک مؤسسات طرف قرارداد حدود ۶۰ درصد تعهدات خود را پرداخت نمایند تا مراکز بهداشتی و درمانی طرف قرارداد با بحران مالی مواجه نشوند.

بند «۸۵» ماده واحده

بر مبنای جزء «۱» بند «الف» ماده (۲۶) قانون برنامه پنجم که بر خودکفایی صندوق‌ها تأکید دارد به نظر می‌رسد این ماده قانونی برای تأکید بر این وظیفه صندوق‌ها ذکر شده است.

بند «۸۶» ماده واحده

این ماده قانونی جهت استمرار تحت پوشش قرار گرفتن کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به‌عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگری طرف قرارداد مخابرات روستایی می‌باشند، وضع شده است که در بودجه سال ۱۳۹۱ نیز طی بند «۶۴» ماده واحده نیز آمده بود.

بند «۸۷» ماده واحده

در این قانون به دو مسئله مهم اشاره شده است یکی بیمه تکمیلی برای مشمولین صندوق بازنشستگی کشوری و دیگری پرداخت مستمری به همسر و فرزندان بیمه شده متوفی به نسبت سنوات پرداخت

که زیر ۱۰ سال سابقه دارند. لازم به ذکر است که قسمت اخیر به صورت ماده واحده مستقل تقدیم مجلس و در حال حاضر به صورت قانون دائمی اجرا می‌شود.

بند «۸۸» ماده واحده

این ماده قانونی برای تشویق کارفرمایان و نیز به منظور تسهیل وصول مطالبات معوق سازمان تأمین اجتماعی، برای کارفرمایان که بتوانند ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به تسویه اقدام نمایند بخشودگی‌هایی را در نظر می‌گیرد.

بند «۸۹» ماده واحده

براساس این ماده قانونی، سازمان مالیاتی مکلف می‌شود معادل مبلغ نه هزار میلیارد (۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال عوارض ارزش‌افزوده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را به عنوان بیست درصد (۲۰٪) حق بیمه سهم کارفرما برای بیمه کارگران ساختمانی به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط و دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه‌شده از کارگر و بیست درصد (۲۰٪) سهم کارفرما، هشتصد هزار نفر از کارگران ساختمانی را بیمه نماید و همچنین کارفرمایان امور ساختمانی موظفند کارگران ساختمانی غیرمشمول این بند را بیمه حوادث حین کار نمایند.

بند «۹۱» ماده واحده

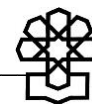
این ماده قانونی کارگاه‌های کشاورزی را در شمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند (مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی) قرار می‌دهد.

بند «۹۲» ماده واحده

این ماده قانون تسهیلاتی را برای بیمه‌شدگان روستایی که از یک روستا به روستای دیگر نقل و مکان می‌کنند در نظر می‌گیرد به این ترتیب که در صورتی که در روستای دیگری نیز ساکن باشند، می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۲ استفاده نمایند.

بند «۹۳» ماده واحده

بر مبنای این قانون سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر مکلف می‌شوند در ازای دریافت به ترتیب هفت درصد (۷٪) و پنج درصد (۵٪) حق بیمه، نسبت به بیمه کردن زنان خانه‌دار متأهل به تعداد دویست هزار نفر اقدام نمایند. دولت مکلف است براساس فهرست اعلامی سازمان‌های مذکور نسبت به تأمین سهم کارفرما از محل ردیف ۹۶-۵۵۰۰۰۰ به مبلغ یک‌هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اقدام نماید.

بند «۱۲۱» ماده واحده

براساس این ماده قانونی بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی و بدون سنوات ارفاقی و مشروط به حذف یک پست سازمانی به ازای هر بازنشسته پیش از موعد مجاز است.

۱-۱-۳. قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

جزء «الف» تبصره «۱۵»

برمبنای جزء «۱» بند «الف» ماده (۲۶) قانون برنامه پنجم که بر خودکفایی صندوقها تأکید دارد به نظر می‌رسد این ماده قانونی برای تأکید بر این وظیفه صندوقهای ذکر شده آمده است.

جزء «ب» تبصره «۱۵»

این ماده قانونی جهت استمرار تحت پوشش قرار گرفتن کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به‌عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگری طرف قرارداد مخابرات روستایی می‌باشند، وضع گردیده است، این بند در بودجه سال ۱۳۹۲ هم دیده شده بود.

جزء «و» تبصره «۱۵»

این ماده قانونی کارگاههای کشاورزی را در شمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند (مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی) قرار می‌دهد.

جزء «ز» تبصره «۱۵»

این قانون مربوط به بحث نقل و انتقالات سوابق بیمه‌ای است که هم اکنون در دستور کار کمیسیون اجتماعی است.

جزء «د» تبصره «۱۹»

براساس این ماده قانونی بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی و بدون سنوات ارفاقی و مشروط به حذف یک پست سازمانی به ازای هر بازنشسته پیش از موعد، مجاز است.

۱-۱-۴. قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

بندها «ف» تبصره «۳»

این قانون برای رفع مشکل بازنشستگان، از کار افتادگان و بازماندگان و همچنین تداوم وضعیت بیمه‌پردازی افراد شاغل در صنعت فولاد ارائه شده است که بر اساس آن است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل می‌شود.

جزء «ط» تبصره «۹»

این ماده قانونی تسهیلاتی را برای بیمه‌شدگان روستایی که از یک روستا به روستای دیگر نقل و مکان می‌کنند در نظر می‌گیرد به این ترتیب که در صورتی که در روستای دیگری نیز ساکن باشند، می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۴ استفاده نمایند.

جزء «ج» تبصره «۱۱»

این ماده قانونی تسهیلاتی را برای کشاورزانی که در اثر حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی خسارت دیده‌اند و قادر به پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر نشده‌اند، در نظر می‌گیرد.

جزء «الف» تبصره «۱۴»

این متن قانونی برای استمرار پوشش بیمه‌ای کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به‌عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگری طرف قرارداد مخابرات روستایی می‌باشند، وضع شده است و دولت را مکلف به پرداخت حق سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی به تاریخ قبل از واگذاری شرکت مخابرات ایران به بخش خصوصی از محل مازاد درآمد ردیف ۱۴۹۱۰۰ مندرج در پیوست ۲ این قانون نسبت به مبلغ چهل و پنج هزار میلیارد (۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا مبلغ دوهزار و چهارصد میلیارد (۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌نماید.

جزء «ب» تبصره «۱۸»

این ماده قانونی امتیازاتی را برای کمک هزینه فوت و ازدواج در نظر می‌گیرد.

جزء «ج» تبصره «۱۸»

براساس این ماده قانونی بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی و بدون سنوات ارفاقی مجاز است.

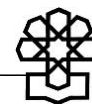
شماره ۵ جزء «ز» تبصره «۱۹»

بر مبنای این قانون پنج درصد (۰.۵٪) از محل اعتبارات جزء «ز» تبصره «۹» قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به سازمان بیمه سلامت ایران جهت ارتقای پوشش تعهدات خدمات دندانپزشکی و خود مراقبتی کودکان و نوجوانان زیر چهارده سال اختصاص می‌یابد.

۱-۵. **قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب**

۱۳۹۳/۱۲/۴

قانون الحاق نتیجه طرحی بود با عنوان «طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» که در تاریخ ۱۳۹۳/۵/۲۲ مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود. این قانون موادی در خصوص ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق‌های بیمه و

بازنشستگی، بحث بیمه کارگاه‌های کشاورزی مشمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند، بدهی دولت به بازنشستگان نیروهای مسلح، تکلیف سازمان تأمین اجتماعی به بیمه کردن کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگر طرف قرارداد مخابرات روستایی بوده را مطرح می‌کند.

۱-۱-۶. قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱

این قانون نتیجه لایحه‌ای یک فوریتی بود که تقدیم مجلس شورای اسلامی شده بود و در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۴/۲/۱ تصویب و پس از آن به تأیید شورای نگهبان رسید و به دولت ابلاغ شد. این قانون مواردی چون جلوگیری از ممنوع‌الخروج نمودن کارفرما توسط تأمین اجتماعی، تکلیف سازمان تأمین اجتماعی به ارائه اطلاعات کارفرمایان (اشخاص حقوقی) دارای بدهی قطعی شده به صورت برخط (آنلاین) به سازمان‌های مشخص شده در قانون، اضافه نمودن یک تبصره به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی در خصوص معافیت از اعمال ضریب حق بیمه به برخی کارگاه‌ها و اصلاحاتی در مواد (۷)، (۱۰)، (۲۱) قانون کار را، دربرمی‌گیرد.

۱-۱-۷. قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۶

مزایای این قانون پوشش بیمه‌ای برای کارگران ساختمانی دارای کارت مهارت است. اما این مزایا به‌خاطر مفاد ماده (۵) این قانون در اجرا با اشکال مواجه شده بود. اشکال از اینجا ناشی می‌شد که چون کارفرمایان باید تمامی حق بیمه را به صورت یکجا و قبل از شروع پروژه شروع کنند، عملاً نقدینگی‌شان برای شروع پروژه‌ها (مخصوصاً در انبوه‌سازی‌ها) با اشکال مواجه می‌شد. این موضوع به‌عنوان دلیلی مطرح شده بود که می‌توان گفت صنعت ساخت‌وساز را دچار رکود کرده است. برای حل این مشکل، قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی (ماده (۵)) مورد اصلاح قرار گرفت و علاوه بر نحوه پرداخت (که اقساطی شد)، مبنای محاسبه نیز تغییر یافت (درصد از عوارض دریافت پروانه ساختمان).

۱-۱-۸. قانون رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و نحوه مجازات

متخلفان مصوب ۱۳۹۱/۹/۲۹

باتوجه به تصویب قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در سال ۱۳۸۶ و اجرای رسمی آن از سال ۱۳۸۹؛ اجرای آن قانون به صورت محدود و در اندازه نصف سهمیه‌هایی که خود معین کرده‌اند صورت می‌گرفت. همچنین برخی دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر نظیر شرایط احراز برای آن دسته از کارگران ساختمانی که پیش از اجرای قانون مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده‌اند در سازمان تأمین اجتماعی لحاظ شده بود. به‌علاوه در قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی شرط صرفاً داشتن کارت را شرط بیمه‌شدن می‌دانست که این نیز توسط سازمان تأمین اجتماعی رعایت نمی‌شد. بر این اساس بود که

این طرح از سوی نمایندگان مجلس مطرح شد و به قانون تبدیل گردید و توانست اجرای قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی را تسهیل سازد.

۹-۱-۱. قانون الحاق سه بند به مواد (۲) و (۴) و اصلاح ماده (۶) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال مصوب ۱۳۹۳/۶/۴

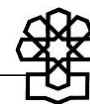
این قانون نتیجه طرحی با عنوان «طرح یک فوریتی الحاق یک بند به ماده (۲) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال» است، قانون مذکور در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۳/۶/۴ تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسید و سپس به دولت ابلاغ گردید. این قانون تأمین اجتماعی را مکلف به تداوم پوشش بیمه کارگران ساختمانی با شرایط مشخصی می‌کند.

۱۰-۱-۱. قانون اصلاح بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۹۱/۸/۱

این قانون که با عنوان طرح یک فوریتی اصلاح عنوان صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۱/۷/۱۹ و تأیید شورای نگهبان، به دولت ابلاغ گردید. قانون فوق عنوان «صندوق بیمه روستاییان و عشایر» مندرج در بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱ را به عبارت «صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر» تغییر داده است و در ضمن اجرای طرح بیمه در خصوص کشاورزان غیرساکن در روستاها را منوط به تأمین بار مالی مربوط به سهم دولت از حق بیمه ایشان در قوانین بودجه سالیانه کشور کرده است.

۱۱-۱-۱. قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۹۳/۰۴/۰۱

این قانون طرحی بود با عنوان طرح اصلاح موادی از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱ به تصویب رسید. این قانون کلیه صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری و لشگری را در شمول شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی می‌کند که موظفند نسبت به ارائه اطلاعات کامل مالی خود جهت ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مطابق قوانین و مقررات مربوط عمل کنند.

۱۲-۱-۱. قانون تفسیر جزء «۱» بند «ب» تبصره «۲» ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی

مصوب: ۱۳۹۲/۰۲/۰۳

براساس این قانون:

الف) افرادی که حداقل بیست سال متوالی و یا بیست و پنج سال متناوب در کارهای سخت و زیان‌آور (مخل سلامت) اشتغال داشته باشند و حق بیمه مدت مزبور را به صندوق پرداخته باشند می‌توانند تقاضای بازنشستگی نمایند.

ب) کسانی که فاقد شرایط سابقه مقرر در بند «الف» بوده، اما تقاضای استفاده از سایر ضوابط بازنشستگی مقرر در ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی و تبصره‌های ذیل آن نموده و حداقل یک سال در کارهای سخت و زیان‌آور اشتغال به کار داشته باشند هر سال سابقه پرداخت حق بیمه آنان در کارهای سخت و زیان‌آور یک سال و نیم محاسبه خواهد شد.

۱۳-۱-۱. قانون تعیین تکلیف تأمین اجتماعی اشخاصی که ده سال و کمتر حق بیمه پرداخت

کرده‌اند مصوب ۱۳۹۲/۰۷/۱۷

پیش از این، کارگرانی که کمتر از ۱۰ سال حق بیمه پرداخت کرده بودند و به سن بازنشستگی می‌رسیدند، نمی‌توانستند از مزایای بازنشستگی استفاده کنند. تصویب این قانون، امکان آن را ایجاد کرد که کارگرانی که کمتر از ده سال حق بیمه پرداخت کرده بودند می‌توانند به میزان ده‌سی‌ام مستمری بازنشستگی دریافت کنند.

۱۴-۱-۱. قانون تفسیر بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب

۱۳۹۳/۰۳/۲۷

این قانون طرح تصویب شده‌ای است که با عنوان طرح دو فوریتی به مجلس تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۳/۳/۲۷ و تأیید شورای محترم نگهبان، به دولت ابلاغ گردید. بر مبنای این قانون حکم بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مانع از ارائه خدمات بهداشتی و درمانی متعارف دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و صندوق‌های بازنشستگی به کارکنان شاغل و بازنشستگان ایثارگر تحت پوشش خود نمی‌شود.

۱۵-۱-۱. قوانین تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشور (۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴)

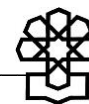
با توجه اتمام مدت اجرای آزمایشی این قانون، طرح‌ها و لوایحی جهت تمدید مهلت اجرای این قانون تقدیم مجلس شده است. در دوره نهم مجلس شورای اسلامی این موضوع سه بار طی سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ مطرح شده است که باعث شده این قانون تا پایان سال ۱۳۹۴ تمدید شود.

۱-۲. وضعیت طرح‌ها و لوایح حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی

در این قسمت از گزارش طرح‌ها و لوایح حوزه اجتماعی از نظر اینکه طی مراحل قانونی در چه مرحله‌ای هستند مورد بررسی قرار می‌گیرند (جدول ۱).

جدول ۱. وضعیت طرح‌ها و لوایح حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی

ردیف	عنوان طرح/لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	آخرین وضعیت
۱	طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار	۱۴	۱۳۹۱/۰۳/۲۴	اعاده شده از شورای نگهبان
۲	طرح اصلاح عنوان صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر	۲۰	۱۳۹۱/۰۳/۲۴	مصوب
۳	لایحه بیمه بیکاری	۸۵	۱۳۹۱/۰۴/۰۷	در حال بررسی
۴	لایحه الحاق سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی - مصوب ۱۳۷۳-	۹۳	۱۳۹۱/۰۴/۰۶	در حال بررسی
۵	طرح رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و نحوه مجازات متخلفان	۹۸	۱۳۹۱/۰۴/۰۴	مصوب
۶	لایحه اصلاح قانون کار	۱۸۸	۱۳۹۱/۰۹/۱۴	در حال بررسی
۷	طرح استفساریه جزء «۱» بند «ب» تبصره «۲» ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی	۲۰۹	۱۳۹۱/۱۰/۲۰	مصوب
۸	لایحه بودجه سه ماهه ابتدای سال ۱۳۹۲ کل کشور	۲۴۸	۱۳۹۱/۱۲/۰۹	مصوب
۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور	۲۴۹	۱۳۹۱/۱۲/۰۹	مصوب
۱۰	لایحه تعیین وظایف و اختیارات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۲۸۱	۱۳۹۲/۰۲/۲۳	در دست بررسی
۱۱	طرح بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی)	۲۹۸	۱۳۹۲/۰۲/۲۹	رد
۱۲	طرح تبدیل صندوق به سازمان تأمین اجتماعی	۳۱۲	۱۳۹۲/۰۳/۰۶	در حال بررسی
۱۳	طرح استفساریه تبصره ذیل ماده (۷۷) قانون تأمین اجتماعی	۳۱۳	۱۳۹۲/۰۳/۰۶	رد
۱۴	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و اصلاح برخی مواد قانون تأمین اجتماعی	۳۱۴	۱۳۹۲/۰۳/۰۶	رد
۱۵	لایحه کاهش ساعت کار زنان شاغل	۳۲۳	۱۳۹۲/۰۳/۲۷	در حال بررسی
۱۶	طرح استفساریه بند «۳» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری	۳۵۶	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	در حال بررسی
۱۷	طرح بازنشسته کردن کسانی که در سن بازنشستگی بوده و هنوز حق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر پرداخت می‌نمایند	۳۹۰	۱۳۹۲/۰۸/۲۸	مسکوت
۱۸	لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور	۴۱۰		مصوب
۱۹	طرح اصلاح قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۴	۴۲۷	۱۳۹۲/۱۰/۱۷	مصوب

ردیف	عنوان طرح/لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	آخرین وضعیت
۲۰	طرح الحاق یک بند به ماده (۲) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال	۴۳۲	۱۳۹۲/۱۱/۰۸	مصوب
۲۱	لایحه اصلاح قانون بیمه عمر و حوادث پرسنل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان تابعه یا وابسته به آنها	۴۷۰	۱۳۹۳/۰۴/۰۴	در حال بررسی
۲۲	طرح الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن	۴۸۸	۱۳۹۳/۰۵/۰۱	مصوب
۲۳	لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۴۹۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	ادغام شده
۲۴	لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۴۹۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۶	مصوب
۲۵	طرح الزام سازمان تأمین اجتماعی به برقراری مستمری بازنشستگان مشمول قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶ براساس دو سال آخر بیمه‌پردازی سنوات ارفاقی آنان	۵۰۳	۱۳۹۳/۰۶/۰۲	در حال بررسی
۲۶	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور	۵۳۵	۱۳۹۳/۰۹/۱۶	مصوب
۲۷	طرح استفساریه ماده (۵۹) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۵۴۸	۱۳۹۳/۱۱/۱۲	در حال بررسی
۲۸	طرح استفساریه بند «ط» تبصره «۹» قانون بودجه سال ۱۳۹۳	۵۵۰	۱۳۹۳/۱۱/۱۵	رد
۲۹	طرح نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی	۵۷۹	۱۳۹۴/۰۳/۰۵	در حال بررسی
۳۰	طرح اصلاح موادی از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی	۲۸۸	۱۳۹۲/۰۲/۲۸	مصوب
۳۱	طرح استفساریه بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور	۴۶۴	۱۳۹۳/۰۳/۲۵	مصوب
۳۲	طرح تعیین تکلیف تأمین اجتماعی اشخاصی که ده سال و کمتر حق بیمه پرداخت کرده‌اند	۳۵۲	۱۳۹۲/۰۶/۱۰	مصوب
۳۳	طرح انتزاع خدمات بیمه درمانی مددجویان روستایی و عشایری و شهرهای با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر از سازمان سلامت ایران و الحاق آن به کمیته امداد امام خمینی (ره)	۲۳۷	۱۳۹۱/۱۱/۲۵	در حال بررسی
۳۴	لایحه ترکیب اعضا و شرح وظایف شورای عالی بیمه سلامت کشور	۲۷۱	۱۳۹۲/۲/۳	در حال بررسی
۳۵	طرح حمایت از بیماران خاص و کلیوی	۳۰۰	۱۳۹۲/۲/۳۰	رد
۳۶	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۳۸	۱۳۹۱/۴/۵	رد
۳۷	لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری	۵۵۸	۱۳۹۴/۲/۱	مصوب

ردیف	عنوان طرح/لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	آخرین وضعیت
۳۸	طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۵۴	۱۳۹۱/۷/۱۶	مصوب
۳۹	لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری	۳۶۸	۱۳۹۲/۷/۹	مصوب

۲. اهم اقدامات نظارتی

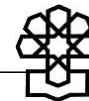
۲-۱. گزارش تحقیق و تفحص مجلس از تأمین اجتماعی

۲-۱-۱. محورهای تحقیق و تفحص

۱. بررسی نحوه مدیریت منابع و مصارف سازمان و مؤسسات تابعه.
۲. تحقیق در خصوص عدم مدیریت صحیح منابع سازمان متناسب با نرخ تورم که سازمان را در خطر ورشکستگی قرار داده است.
۳. نحوه و میزان حق جلسه و پاداش‌های غیرمستعارف پرداختی به مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره و مشاوران سازمان و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه بالاخص شستا.
۴. عدم رضایت جامعه تحت پوشش از خدمات ارائه شده بالاخص مناطق محروم کشور.
۵. عزل و نصب‌های خارج از اصول و غالباً سیاسی در مشاغل فنی و تخصصی به‌ویژه در شستا و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه سازمان.
۶. بررسی دقیق وضعیت شرکت‌ها و مؤسسات سازمان به‌ویژه شستا از حیث اجرای قوانین از جمله قانون تجارت، آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی، مصوبات مجامع و نظایر آن. این گزارش هم اکنون در مراحل رسیدگی قضایی است.

۲-۲. سؤال از وزیر

در خصوص اقدامات نظارتی مجلس شورای اسلامی در حیطه اجتماعی (رفاه و بیمه‌های اجتماعی) علاوه بر گزارش تحقیق و تفحص از سازمان تأمین اجتماعی، تعداد ۸۲ سؤال از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص مسائلی از قبیل وضعیت بازنشستگان، نرخ بیکاری، بیمه‌های اجتماعی و غیره مطرح شده است.

دوره نهم مجلس شورای اسلامی از ابتدای خردادماه ۱۳۹۱ آغاز به کار کرد. در بررسی فعالیت‌های این دوره مجلس در حیطه رفاه و بیمه‌های اجتماعی می‌توان به نکات زیر اشاره کرد:

۱. تعدادی از طرح‌ها و لوایح وصول شده با وجود گذشت ۳ سال از اعلام وصول آنها همچنان در وضعیت بلا تکلیف به سر می‌برند؛ از میان این طرح‌ها و لوایح، می‌توان به لایحه بیمه بیکاری، لایحه اصلاح قانون کار، لایحه الحاق سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی - مصوب ۱۳۷۳، طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار، طرح انتزاع خدمات بیمه درمانی مددجویان روستایی و عشایری و شهرهای با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر از سازمان سلامت ایران و الحاق آن به کمیته امداد امام خمینی (ره) اشاره کرد.

۲. در بخش نظارتی، نظارت بر اجرای قانون برنامه پنجم توسعه با اهمیت است؛ با وجود رو به اتمام بودن دوره زمانی این برنامه مواد مهمی از این قانون اجرا نشده یا به صورت ناقص اجرا شده است. در این خصوص به دو نمونه از این مواد قانونی اشاره می‌شود:

- بند «الف» ماده (۲۶): این قانون بر کاهش وابستگی صندوق‌های بیمه و بازنشستگی به کمک از محل بودجه عمومی تأکید دارد.

- ماده (۳۱): بر محاسبه حقوق بازنشستگی بر مبنای میانگین حقوق و دستمزد پنج سال آخر تأکید دارد با وجود عباراتی گنگ مانند «نرخ رشد طبیعی» عملاً اجرای این ماده قانونی را اشکال مواجه کرده است.

۳. از جمله فعالیت‌های تقنینی مهم و کارگشای مجلس شورای اسلامی در دوره نهم اصلاحاتی است که در زمینه‌های قوانین بیمه کارگران ساختمانی، مشاغل سخت و زیان‌آور، تعیین تکلیف سوابق بیمه‌ای ۱۰ سال و کمتر به انجام رسیده است و مشکلات طیف وسیعی از بیمه‌شدگان و کارگران ساختمانی را مرتفع کرده است.

۴. گزارش تحقیق و تفحص از سازمان تأمین اجتماعی هم از جمله فعالیت‌های نظارتی مهم مجلس بوده که پس از بررسی در کمیسیون اجتماعی و طرح در صحن مجلس جهت صدور آراء به قوه قضائیه ارجاع گردید. نکته قابل ذکر در اینجا انجام چنین تحقیق و تفحص‌هایی است که می‌توان در خصوص سایر صندوق‌های بیمه و بازنشستگی از جمله صندوق‌های بیمه‌ای خاص انجام داد که تاکنون اقدامی صورت نگرفته است. البته گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۳۰ به کمیسیون اجتماعی ارجاع گردید تا مورد بررسی قرار گیرد که هم اکنون در دست بررسی است.

پیوست‌ها

قانون سه‌دوازدهم بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

ماده واحده- به دولت اجازه داده می‌شود در سه ماهه اول سال ۱۳۹۲ مطابق احکام و جداول قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور و اصلاحات بعدی آن بر مبنای سه‌دوازدهم (۱۲/۳) ارقام مصوب آن با رعایت سایر قوانین و مقررات عمل نماید.

الف) هر نوع پرداخت مزاد بر سه‌دوازدهم (۳/۱۲) ردیف‌ها و مبالغ متناظر با مجوزها و احکام قانون بودجه سال ۱۳۹۱ و اصلاحیه‌های بعدی آن از هر محل اعم از ایجاد بدهی و تعهد پرداخت بعد از ۳ ماهه اول سال ۱۳۹۲ و یا دریافت علی‌الحساب، تنخواه و نیز استقراض- در هر شکل آن- در سه ماهه اول سال ۱۳۹۲ ممنوع است و تخطی از این حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌گردد.

سه درصد (۳٪) تنخواه موضوع تبصره ذیل ماده (۱) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از این حکم مستثنا می‌باشد.

مبالغ زیر از محل تنخواه مذکور برای وزرات کشور، شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی به منظور انجام وظایف مربوط به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا اختصاص یافته و صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی شده و پرداخت می‌شود.

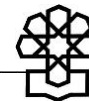
۱. مبلغ نهصد میلیارد (۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بابت هزینه‌های اجرایی انتخابات توسط وزارت کشور.

۲. مبلغ پانصدوپنجاه میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بابت هزینه‌های نظارت بر انتخابات توسط شورای نگهبان.

۳. مبلغ دویست و پنجاه میلیارد (۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بابت هزینه‌های نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا توسط مجلس شورای اسلامی.

تبصره- در صورت اتمام انتخابات ریاست‌جمهوری در مرحله اول از سقف‌های مذکور مبلغ سیصدوپنجاه میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از وزرات کشور و دویست میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از شورای نگهبان کسر می‌شود.

ب) در سه ماهه اول سال ۱۳۹۲ پرداخت یارانه نقدی و سود سهام عدالت مزاد بر عملکرد سه‌دوازدهم (۳/۱۲) سال ۱۳۹۱ ممنوع است و تخطی از این حکم، تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود.

تبصره- با تصویب قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور دولت موظف است از تاریخ ۱۳۹۲/۱/۱ براساس قانون مذکور اعمال حساب نماید.

قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

۱۵-۲۷- دولت مکلف است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد را با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل نماید.

به میزان بدهی‌ها و کسری صندوق مذکور اموال و حقوق مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه (به صورت کلی یا سهام) آنها با تأیید وزیر مربوط و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق فولاد منتقل می‌شود.

۸۳- کلیه سازمان‌های بیمه‌گر خدمات درمانی موظفند شصت درصد (۶۰٪) صورتحساب‌های ارسالی از سوی مؤسسات و مراکز بهداشتی و درمانی و بیمارستان‌های طرف قرارداد را قبل از رسیدگی حداکثر ظرف دوهفته به‌عنوان علی‌الحساب و بقیه مطالبات را حداکثر تا سه‌ماه پس از تحویل اسناد مربوط، پرداخت کنند. در صورت عدم اجرای حکم این بند سازمان‌های بیمه‌گر موظفند جریمه‌های آن را به نرخ سالیانه پانزده درصد (۱۵٪) جبران نمایند.

۸۵- صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند از محل تمام اعتبارات پیش‌بینی شده مندرج در قانون بودجه کل کشور که پس از طی مراحل در اختیار آنها قرار می‌گیرد به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها، حقوق جاری سالیانه را برای بازنشستگان، موظفین و مستمری‌بگیران خود تأمین نمایند.

۸۶- صندوق تأمین اجتماعی موظف است کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به‌عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگری طرف قرارداد مخابرات روستایی می‌باشند (موضوع جزء «و» بند «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲۴) را پس از واریز حق بیمه سهم کارگر توسط کارگزار و پیمانکار (کارگر) و تا زمان فروش سهام مدیریتی براساس قانون تأمین اجتماعی و قانون کار تحت پوشش بیمه قرار دهند. حق بیمه سهم کارفرما تا سقف دو هزار و چهارصد میلیارد (۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۷۴-۵۵۰۰۰۰۰ جدول ۹ این قانون تأمین می‌شود. وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی، ملزم به رفع مشکلات اجرای بند «۶۴» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مرتبط با کارگزاران مخابرات روستایی بوده و شرکت متولی (شرکت مخابرات ایران) متعهد به استمرار بیمه و

قرارداد مستقیم با کارگران، پیمانکاران و کارگزاران روستایی طبق شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار می‌باشند.

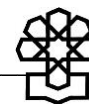
۸۷- صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند به منظور اجرای بیمه درمان تکمیلی بازنشستگان کشوری و لشکری و عائله درجه یک تحت پوشش آنها، اقدامات لازم را انجام دهند. هزینه‌های مربوط به نسبت برابر، توسط بیمه شده، دولت و سازمان بیمه‌گر (صندوق بازنشستگی) تأمین می‌شود.

۸۸- به منظور تسهیل وصول مطالبات معوق سازمان تأمین اجتماعی، کارفرمایان مدیون واحدهای صنفی، صنعتی و کشاورزی که تا پایان سال ۱۳۹۱ دارای بدهی قطعی شده حق بیمه و بیمه بیکاری به سازمان تأمین اجتماعی می‌باشند، در صورتی که ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به تسویه یا تعیین تکلیف اصل بدهی قطعی شده اقدام نمایند، جریمه‌های حق بیمه آنان بخشوده می‌شود.

۸۹- در ۹ ماهه سال ۱۳۹۲ پرداخت حق بیمه و ارائه اسناد در زمان صدور پروانه ساختمان موضوع قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در شهرها و روستاهای کشور متوقف می‌شود. سازمان مالیاتی مکلف است معادل مبلغ نه هزار میلیارد (۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال عوارض ارزش‌افزوده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل منابع مندرج در بندهای «ج» و «د» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده متمرکز نزد سازمان دهیاری‌ها و شهرداری‌های کشور را به عنوان بیست درصد (۲۰٪) حق بیمه سهم کارفرما برای بیمه کارگران ساختمانی به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.

سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط و دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه‌شده از کارگر و بیست درصد (۲۰٪) سهم کارفرما هشتصد هزار نفر از کارگران ساختمانی را بیمه نماید و گزارش عملکرد خود در این خصوص را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. کارفرمایان امور ساختمانی موظفند کارگران ساختمانی غیرمشمول این بند را بیمه حوادث حین کار نموده و اسناد مربوطه را به مراجع صدور پروانه ارائه نمایند.

۹۱- کارگاه‌های کشاورزی مشمول نظام صنفی کشاورزان، در شمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی آن است. آیین‌نامه اجرای قانون مذکور توسط وزارت جهاد کشاورزی و صندوق تأمین اجتماعی ظرف یک‌ماه از تصویب قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۹۲- کلیه افرادی که حق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را پرداخت نموده‌اند، در صورتی که در روستای دیگری نیز ساکن باشند، می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۲ استفاده نمایند. این حکم شامل افرادی است که در طول ایام اجرای قانون حق بیمه پرداخت کرده‌اند.

۹۳- سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر مکلفند در ازای دریافت به ترتیب هفت درصد (۷٪) و پنج درصد (۵٪) حق بیمه، نسبت به بیمه نمودن زنان خانه‌دار متأهل به تعداد دویست هزار نفر اقدام نمایند.

دولت مکلف است براساس فهرست اعلامی سازمان‌های مذکور نسبت به تأمین سهم کارفرما از محل ردیف ۹۶-۵۵۰۰۰۰ به مبلغ یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اقدام نماید.

۱۲۱- بازنشستگی پیش از موعد کلیه مشمولین قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت و قانون تمدید آن با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور و بدون سنوات ارفاقی پیش از موعد مجاز است. اجرای این حکم از محل منابع دستگاه‌ها و واگذاری اموال دولتی قابل پرداخت است.

قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

تبصره «۱۵»

الف) صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند از محل تمام اعتبارات پیش‌بینی شده مندرج در قانون بودجه کل کشور که پس از طی مراحل در اختیار آنها قرار می‌گیرد به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها، حقوق جاری سالیانه را برای بازنشستگان، موظفین و مستمری‌بگیران خود تأمین نمایند.

ب) صندوق تأمین اجتماعی موظف است کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به‌عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگری طرف قرارداد مخابرات روستایی می‌باشند (موضوع جزء «و» بند «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور) را پس از واریز حق بیمه سهم کارگر توسط کارگزار و پیمانکار (کارگر) و تا زمان فروش سهام مدیریتی براساس قانون تأمین اجتماعی و قانون کار تحت پوشش بیمه قرار دهند. در هر صورت وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی، ملزم به رفع مشکلات اجرای بند «۶۴» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مرتبط با کارگزاران مخابرات روستایی هستند و شرکت متولی (شرکت مخابرات ایران) مکلف به استمرار بیمه و قرارداد مستقیم با کارگران، پیمانکاران و کارگزاران روستایی طبق شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار می‌باشند. رعایت شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار مانع از استمرار پرداخت حق بیمه موضوع این بند نمی‌شود.

و) کارگاه‌های کشاورزی تحت شمول نظام صنفی کشاورزان، مشمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی آن می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارت جهاد کشاورزی و صندوق تأمین اجتماعی ظرف یک‌ماه پس از تصویب قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ز) حق بیمه سهم مستخدم و کارفرما برای مستخدمین رسمی دولت که در دوران پیمانی و یا قراردادی توسط صندوق تأمین اجتماعی وصول شده است براساس دستورالعملی که توسط وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و ابلاغ می‌شود به روزرسانی شده و بدون اینکه بار اضافی بر مستخدم تحمیل کند از این صندوق به صندوق بازنشستگی منتقل می‌گردد.

تبصره «۱۹»

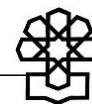
د) بازنشستگی پیش از موعد کلیه مشمولان قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶/۶/۵ و قانون تمدید آن در دستگاه‌های اجرایی دولتی با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور و بدون سنوات ارفاقی مجاز است. اجرای این حکم از محل اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌ها یا صرفه‌جویی ناشی از کاهش نیروها که میزان آن به تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور می‌رسد، قابل تأمین و پرداخت است.

قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

تبصره «۳»

ف) به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خصوصی‌سازی) اجازه داده می‌شود معادل سهام، سهم‌الشرکه، اموال، شرکت‌ها و حقوق بهره‌برداری از معادن مربوط به انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، که براساس قوانین بودجه سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ مورد توافق وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گرفته، ولی قرارداد واگذاری آن منعقد نگردیده است را در سال ۱۳۹۴ به آن صندوق انتقال دهد و یا تسویه نماید.

به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اختصاص ده‌هزارمیلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل جدول ۱۸ این قانون به‌عنوان تنخواه به صندوق مذکور برای جبران عدم تحقق منابع این تبصره استفاده کند، به نحوی که حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۴ تسویه شود.

تبصره «۹»

ط) کلیه افرادی که حق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را پرداخت نموده‌اند در صورتی که در روستا و شهر دیگری نیز ساکن باشند می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۴ استفاده نمایند. این حکم شامل افرادی است که در طول ایام اجرای قانون، حق بیمه پرداخت کرده‌اند

تبصره «۱۱»

ج) کشاورزانی که در اثر حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی خسارت دیده‌اند و قادر به پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر نشده‌اند، از پرداخت جریمه برای مدت معذوریت معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این بند با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت جهاد کشاورزی حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره «۱۴»

الف) دولت (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات) مکلف به پرداخت حق سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی به تاریخ قبل از واگذاری شرکت مخابرات ایران به بخش خصوصی از محل مازاد درآمد ردیف ۱۴۹۱۰۰ مندرج در پیوست ۲ این قانون نسبت به مبلغ چهل و پنج هزار میلیارد (۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا مبلغ دو هزار و چهارصد میلیارد (۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد.

تبصره «۱۸»

ب) در تمامی دستگاه‌های اجرایی، امتیاز کمک هزینه فوت برای بازماندگان متوفی و ازدواج ۶۵۰۰ و امتیاز حساب پس‌انداز کارکنان دولت (سهم دولت) ۱۵۰ تعیین و پرداخت می‌شود.

ج) بازنشستگی پیش از موعد کلیه مضمولان قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶/۶/۵ و قانون تمدید آن در دستگاه‌های اجرایی دولتی با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور و بدون سنوات ارفاقی مجاز است. اجرای این حکم از محل اعتبارات هزینه‌ای مصوب دستگاه‌ها تا سقف حداکثر پنج درصد (۵٪) یا صرفه‌جویی ناشی از کاهش نیروها که میزان آن به تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌رسد، قابل تأمین و پرداخت است.

تبصره «۱۹»

ز) کاروران (اپراتورهای) ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی موظفند علاوه بر قیمت هر پیامک مبلغ ده (۱۰) ریال از استفاده‌کنندگان خدمات مزبور دریافت و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۵۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله متناسب با وصول از محل اعتبار ردیف ۱۴۰-۵۳۰۰۰۰۰ به شرح زیر به دستگاه‌های ذیربط اختصاص می‌یابد:

۵. پنج درصد (۰/۵٪) به سازمان بیمه سلامت ایران جهت ارتقای پوشش تعهدات خدمات دندانپزشکی و خود مراقبتی کودکان و نوجوانان زیر چهارده سال.

قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ ماده (۲۹)

دولت مکلف است در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق‌های بیمه و بازنشستگی، نسبت به اصلاح ساختار این صندوق‌ها براساس اصول زیر اقدام قانونی به عمل آورد:

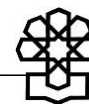
۱. کاهش وابستگی این صندوق‌ها به کمک از محل بودجه عمومی دولت به استثنای سهم قانونی دولت در حق بیمه از طرق مختلف از جمله تنظیم عوامل مؤثر بر منابع و مصارف صندوق‌ها منطبق بر محاسبات بیمه‌ای، کاهش حمایت‌های غیربیمه‌ای صندوق‌ها و انتقال آن به نهادهای حمایتی، تقویت سازوکارهای وصول به موقع حق بیمه‌ها و تقویت فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه، به نحوی که سود سرمایه‌گذاری مورد نظر کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی نباشد.

۲. ایجاد هرگونه تعهد بیمه‌ای و بار مالی خارج از ارقام مقرر در جداول قوانین بودجه سنواتی برای صندوق‌ها ممنوع است. تعهدات تکلیف شده فقط در حدود ارقام مذکور قابل اجراست.

۳. صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند از محل تمام اعتبارات پیش‌بینی شده مندرج در قوانین بودجه سنواتی که پس از طی مراحل در اختیار آنها قرار می‌گیرد به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها، پرداخت‌های ماهیانه در طول سال و کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد را برای بازنشستگان، موظفین و مستمری‌بگیران خود تأمین نمایند.

ماده (۳۸)

سازمان‌های بیمه‌گر خدمات درمانی موظفند شصت درصد (۶۰٪) صورتحساب‌های ارسالی از سوی بیمارستان‌های طرف قرارداد را قبل از رسیدگی ظرف مدت دو هفته به‌عنوان علی‌الحساب و بقیه مطالبات مؤسسات و مراکز بهداشتی و درمانی را تا سه ماه پس از تحویل اسناد مربوط به نماینده رسمی صندوق مربوطه پرداخت نمایند. در صورت عدم اجرای حکم این ماده، سازمان‌های بیمه‌گر موظف به تأمین ضرر و زیان آن معادل نرخ اوراق مشارکت می‌باشند.

ماده (۶۳)

کارفرمایان و کشاورزان کارگاه‌های کشاورزی تحت شمول نظام صنفی کشاورزان با هر متر از زمین، مشمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند، مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی آن می‌باشند. اعتبار لازم بابت اجرای این حکم از محل بیست درصد (۲۰٪) ردیف درآمدی ۱۶۰۱۳۲ مندرج در قوانین بودجه سنواتی با عنوان «درآمد حاصل از اخذ عوارض از واردات میوه و سبزیجات» تأمین و به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود.

ماده (۷۳)

دولت مکلف است؛ بدهی خود به کلیه بازنشستگان نیروهای مسلح را با احتساب مابه‌التفاوت آن هر سال در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

ماده (۸۳)

صندوق تأمین اجتماعی موظف است کارگزاران و پیمانکاران حقیقی و افراد حقوقی و سایر افرادی که به عنوان کارگر یا تحت هر عنوان دیگر طرف قرارداد مخابرات روستایی بوده و می‌باشند را پس از واریز حق بیمه سهم کارگر توسط کارگزار و پیمانکار (کارگر) و تا زمان فروش سهام مدیریتی بر اساس قانون تأمین اجتماعی و قانون کار تحت پوشش بیمه قرار دهد. در هر صورت وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی، ملزم به رفع مشکلات اجرای بند «۶۴» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مرتبط با کارگزاران مخابرات روستایی هستند و شرکت متولی (شرکت مخابرات ایران) مکلف به استمرار بیمه و قرارداد مستقیم با کارگران، پیمانکاران و کارگزاران روستایی تا زمان بازنشستگی طبق شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار می‌باشند.

قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱**ماده (۳)**

به دولت اجازه داده می‌شود عملیات اجرایی وصول مطالبات دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) را در مواردی که واجد شرایط مذکور در ماده (۲) این قانون می‌باشند، تا مبلغ بدهی قابل تسویه طبق آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تا پایان سال ۱۳۹۵ متوقف و محدودیت خروج مدیران اشخاص یاد شده از کشور را به لحاظ بدهی‌های مذکور و در سقف مبلغ یاد شده مرتفع کند.

تبصره - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۵ از ممنوع الخروج نمودن کارفرما و توقیف ابزار و ماشین‌آلات تولید و مواد اولیه خودداری کند.

ماده (۳۲)

ب) مالیات با نرخ صفر برای واحدهای تولیدی و خدماتی و سایر مراکز موضوع این ماده که دارای بیش از پنجاه نفر نیروی کار شاغل باشند چنانچه در دوره معافیت، هر سال نسبت به سال قبل نیروی کار شاغل خود را حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش دهند، به ازای هر سال افزایش کارکنان یک سال اضافه می‌شود. تعداد نیروی کار شاغل و همچنین افزایش اشتغال نیروی کار در هر واحد با تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه اسناد و مدارک مربوط به فهرست بیمه تأمین اجتماعی کارکنان محقق می‌شود. در صورت کاهش نیروی کار از حداقل افزایش مذکور در سال بعد که از مشوق مالیاتی این بند استفاده کرده باشند، مالیات متعلق در سال کاهش، مطالبه و وصول می‌شود. افرادی که بازنشسته، بازخرید و مستعفی می‌شوند کاهش محسوب نمی‌گردد.

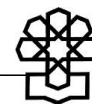
ماده (۳۹)

سازمان تأمین اجتماعی مکلف است از سال ۱۳۹۴ اطلاعات کارفرمایان (اشخاص حقوقی) دارای بدهی قطعی شده را به صورت برخط در اختیار دستگاه‌هایی که براساس قانون ملزم به استعلام از این سازمان هستند قرار دهد.

ماده (۴۰)

یک تبصره به شرح زیر به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و اصلاحات بعدی آن الحاق می‌شود:

تبصره - مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان‌هایی که دارای کارگاه‌های صنعتی و خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می‌باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می‌شود، براساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه جهت قرارداد پیمان معاف می‌باشند و سازمان تأمین اجتماعی باید مفاصاحساب این‌گونه قراردادهای پیمان را صادر کند.

ماده (۴۱)

اصلاحات زیر در قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ و اصلاحات بعدی آن صورت می‌گیرد:

۱. دو تبصره به شرح زیر به ماده (۷) قانون، الحاق می‌شود:
تبصره «۳»- قراردادهای مربوط به قانون کار در صورت کتبی بودن باید در فرم مخصوصی باشد که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در چارچوب قوانین و مقررات تهیه می‌شود و در اختیاری طرفین قرار می‌گیرد.
- تبصره «۴»-** کارفرمایان موظفند به کارگران با قرارداد موقت به نسبت مدت کارکرد، مزایای قانونی پایان کار را به مأخذ هر سال یک ماه آخرین مزد پرداخت نمایند.
۲. بند ذیل به عنوان بند «ح» به ماده (۱۰) قانون الحاق می‌شود:
«ح»- شرایط و نحوه فسخ قرارداد (در مواردی که مدت تعیین نشده است)
۳. بند زیر به عنوان بند «ز» به ماده (۲۱) قانون الحاق می‌شود:
«ز»- فسخ قرارداد به نحوی که در متن قرارداد (منطبق با قانون کار) پیش‌بینی شده است.
۴. متن زیر به عنوان بند «ح» به ماده (۲۱) قانون الحاق می‌شود:
«ح»- به منظور جبران کاهش تولید ناشی از ساختار قدیمی، کارفرمایان می‌توانند بر مبنای نوآوری‌ها و فناوری‌های جدید و افزایش قدرت رقابت‌پذیری تولید، اصلاح ساختار انجام دهند، در آن صورت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است طبق قرارداد سه‌جانبه (تشکل کارگری کارگاه، کارفرما و اداره تعاون و کار و رفاه اجتماعی محل) کارگران کارگاه را به مدت ۶ تا ۱۲ ماه تحت پوشش بیمه بیکاری قرار دهد و بعد از اصلاح ساختار، کارگران را به میزان ذکر شده در قرارداد سه‌جانبه به محل کار برگرداند و یا کارفرمایان می‌توانند مطابق مفاد ماده (۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل و نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶ و اصلاحات بعدی آن و قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ عمل کنند.

قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۹۳/۰۹/۱۶**ماده (۵)**

سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه شده (از کارگر) و پانزده درصد (۱۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه (از مالک) نسبت به تداوم پوشش بیمه تمام کارگران ساختمانی اقدام کند. در صورت عدم تأمین منابع لازم جهت گسترش پوشش بیمه‌ای کارگران با تصویب هیئت وزیران، افزایش سقف مجموع عوارض تا بیست درصد (۲۰٪) بلامانع است.

تبصره «۱»- در صورت درخواست متقاضی دریافت پروانه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه کارگران ساختمانی را بر مبنای حق بیمه سهم کارفرما در زمان صدور پروانه ساختمانی تا مدت سه سال و بدون دریافت سود، تقسیط کند. ترتیب پرداخت حق بیمه از طرف دارنده پروانه به منزله رسید پرداخت حق بیمه و اخذ پروانه است. در هر حال صدور پایان کار منوط به ارائه مفصاحساب می‌باشد. تأخیر در پرداخت اقساط حق بیمه مشمول جریمه مانند تأخیر پرداخت سایر حق بیمه‌ها می‌شود.

تبصره «۲»- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های بهداشت و درمان، اجتماعی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

تبصره «۳»- مراکز دینی از قبیل مساجد و تکایا، حسینیه‌ها و دارالقرآن‌ها از پرداخت سهم کارفرما معاف بوده و سهم کارفرما از محل ماده (۵) قانون تأمین می‌شود.

قانون رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و نحوه مجازات

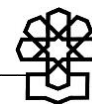
متخلفان مصوب ۱۳۹۱/۹/۲۹

ماده واحده - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر در قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ و اصلاحات بعدی آن کلیه کارگران شاغل در کارهای ساختمانی مشمول قانون یاد شده را به طور کامل و با نظارت دقیق بیمه نماید.

تبصره «۱»- به منظور نظارت بر اجرای صحیح و پیشگیری و رسیدگی به تخلفات و رفع موانع اجرایی قانون، کارگروهی مرکب از نماینده هر یک از وزارتخانه‌های «تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، «راه و شهرسازی» و «کشور» و سازمان تأمین اجتماعی و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تشکیل می‌گردد.

دو نماینده از انجمن صنفی کارگران ساختمانی، دو نماینده از انجمن صنفی کارفرمایان ساختمانی و چهار نماینده از مجلس شورای اسلامی شامل دو نفر از کمیسیون بهداشت و درمان، یک نفر از کمیسیون اجتماعی و یک نفر از کمیسیون عمران با معرفی کمیسیون‌های مربوطه همگی به عنوان ناظر شرکت خواهند نمود.

تبصره «۲»- کلیه مراجع اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که مانع اجرای این قانون و موجب محرومیت کارگران ساختمانی از خدمات بیمه تأمین اجتماعی موضوع قانون مزبور شوند با رأی محاکم صالحه به پرداخت غرامتی معادل اعمال حق بیمه سهم کارگر و کارفرما به ارزش روز و زیان‌های وارده

مادی و معنوی اعم از هزینه‌های درمانی یا از کارافتادگی و سایر حمایت‌های مطروحه در قانون تأمین اجتماعی محکوم می‌گردند.

تبصره «۳»- در صورت تأمین منابع مالی از محل حق بیمه موضوع ماده (۵) قانون، هرگونه استثنا و اعمال سهمیه که موجب ایجاد محدودیت در اجرای بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی شود ممنوع است.

قانون الحاق سه بند به مواد (۲) و (۴) و اصلاح ماده (۶) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال

ماده واحده- بندهای زیر به مواد (۲) و (۴) قانون تشکیل شورای عالی اشتغال مصوب ۱۳۷۷/۶/۱ الحاق و ماده (۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) دو بند الحاقی به ماده (۲):

-سرپرست کمیته امداد امام خمینی (ره)،

-رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران.

ب) بند الحاقی به ماده (۴):

-مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره).

پ) در ماده (۶) قانون عبارت «و با تأیید رئیس‌جمهور قابل اجرا است» جایگزین عبارت «معتبر خواهد بود» می‌گردد.

قانون اصلاح بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی

ماده واحده - عنوان «صندوق بیمه روستاییان و عشایر» مندرج در بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱ به عبارت «صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر» تغییر می‌یابد.

تبصره - اجرای طرح در خصوص کشاورزان غیرساکن در روستاها منوط به تأمین بار مالی مربوط به سهم دولت از حق بیمه ایشان در قوانین بودجه سالانه کشور می‌باشد.

قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون

اساسی مصوب ۱۳۹۳/۰۴/۰۱

ماده (۶)

به منظور تسهیل حضور بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی در فعالیتهای اقتصادی و برقراری رقابت سالم و ایجاد امنیت برای سرمایه این بخش‌ها مقرر می‌گردد:

۱. مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی و کلیه شرکت‌های تابعه و وابسته آنها که قانونا مجوز فعالیت اقتصادی را دارند، می‌توانند در بازار تولید کالا و خدمات فعالیت داشته باشند مگر آنکه فعالیت آنها موجب اخلال در رقابت گردد. این نهادها و مؤسسات موظفند گزارش مجموع مالکیت مستقیم و غیرمستقیم کلیه شرکت‌های تابعه و وابسته خود را در هر بازار تولید کالا و خدمات هر ۶ ماه یک بار به شورای رقابت ارسال کنند. عدم ارائه اطلاعات و یا خلاف واقع بودن آن توسط نهادها و مؤسسات مذکور مشمول حکم ماده (۷۲) این قانون است.

۲. مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی و شرکت‌های تابعه و وابسته آنها حق مالکیت مستقیم و غیرمستقیم مجموعا حداکثر تا چهل درصد (۴۰٪) سهم بازار هر کالا و یا خدمت را دارند.

۵. شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به اشخاص حقوقی زیر حسب مورد موظفند نسبت به ارائه اطلاعات کامل مالی خود جهت ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مطابق قوانین و مقررات مربوط عمل کنند. بنگاه‌های مذکور موظفند در صورت لزوم نسبت به مطابقت ساختار و شیوه گزارشگری مالی برابر قوانین و مقررات بازار سرمایه اقدام کنند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است در صورت درخواست شورای رقابت گزارش‌های مالی مربوطه را ارائه کند.

الف) مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی،

ب) نهادهای نظامی و انتظامی کشور،

ج) سازمان‌ها و مؤسسات خیریه کشور،

د) نهادها و سازمان‌های وقفی و بقاع متبرکه،

ه) کلیه صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری و لشگری، نظیر صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و وابسته به دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است،

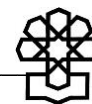
و) نهادهای انقلاب اسلامی،

تبصره «۱» - منظور از بنگاه و شرکت در این بند، بندهای «۴» و «۵» ماده (۱) این قانون است.

تبصره «۲» - سازمان بورس موظف است نسبت به ارائه گزارش‌های عملکرد سالیانه در خصوص اجرای این بند به مجلس شورای اسلامی اقدام کند.

تبصره «۳» - از زمان ابلاغ این قانون نهادهای مذکور حداکثر طی ۶ ماه موظف به اجرای تکالیف مقرر در این بند هستند.

تبصره «۴» - اشخاص مذکور در این بند که برای انجام مأموریت‌های خاص حاکمیتی براساس مجوزهای قانونی تشکیل شده‌اند و افشای اطلاعات اقتصادی آنها دارای طبقه‌بندی می‌باشد، با تأیید شورای عالی امنیت ملی مشمول حکم این بند نمی‌باشند.

تبصره «۵»- عدم اجرای این قانون در مورد نهادهایی که تحت نظر مقام معظم رهبری هستند با اذن ایشان می‌باشد.

تبصره «۶»- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است بر حسن اجرای این ماده نظارت کند و در صورت مشاهده موارد مغایر، آن را به شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم جهت اتخاذ تصمیم اعلام کند.

قانون تفسیر جزء «۱» بند «ب» تبصره «۲» ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب:
۱۳۹۲/۰۲/۰۳

موضوع استفساریه:

آیا مراد قانونگذار از عبارت «افرادی که حداقل بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب در کارهای سخت و زیان‌آور (مخل سلامت) اشتغال داشته باشند» در جزء «۱» بند «ب» اصلاحیه تبصره «۲» ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۳۰ مجلس شورای اسلامی داشتن حداقل ۷۳۰۰ روز اشتغال در یک یا چند شغل زیان‌آور در یک یا چند کارگاه است؟

پاسخ مجلس:

بلی، توالی اشتغال به قوت خود باقی است.

قانون تعیین تکلیف تأمین اجتماعی اشخاصی که ده سال و کمتر حق بیمه پرداخت کرده‌اند مصوب
۱۳۹۲/۰۷/۱۷

ماده واحده - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است به افرادی که حداقل ده سال سابقه پرداخت حق بیمه را دارند و به سن شصت سال برای مردان و پنجاه و پنج سال برای زنان رسیده‌اند یا به هر دلیلی به تشخیص کمیسیون‌های موضوع ماده (۹۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و اصلاحات بعدی آن در سنین کمتر از موارد فوق از کارافتاده شده‌اند، ولی از حق مستمری برخوردار نمی‌شوند، متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه، حقوق بازنشستگی پرداخت نماید. افرادی که کمتر از ده سال حق بیمه پرداخت کرده‌اند، می‌توانند با پرداخت مابه‌التفاوت حق بیمه اعم از حق کارگر و کارفرما تا ده سال به نرخ سال جاری، از امتیاز بازنشستگی این حکم برخوردار شوند.

تبصره «۱»- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است به فرزندان و همسران بیمه شده متوفی که زیر ده سال سابقه پرداخت حق بیمه دارد نسبت به سنوات، مستمری پرداخت نماید.

تبصره «۲» - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است علاوه بر حق‌الثبت فعلی یک در ده هزار به قیمت منطقه‌ای بابت حق‌الثبت اموال غیرمنقول دریافت و به ردیف خاصی در خزانه‌داری کل واریز نماید.

دولت مکلف است اعتبار مورد نیاز برای اجرای این قانون را از محل درآمدهای موضوع این تبصره پیش‌بینی نماید.

قانون تفسیر بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب ۱۳۹۳/۰۳/۲۷ موضوع استفساریه:

آیا حکم بند «ج» تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مانع از ارائه خدمات بهداشتی و درمانی متعارف دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و صندوق‌های بازنشستگی به کارکنان شاغل و بازنشستگان ایثارگر تحت پوشش خود می‌شود؟

پاسخ:

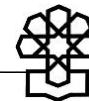
خیر، مانع نمی‌شود.

قانون تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹
ماده واحده - مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ تا تاریخ ۱۳۹۲/۷/۸ تمدید می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نوزدهم مهرماه یک‌هزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۲/۸/۱۴
ماده واحده - مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ چهاردهم آبان‌ماه یک‌هزار و سیصد و نود و دو مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۲۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۴/۲/۲۰
ماده واحده - مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و اصلاحات
و الحاقات بعدی آن - تا پایان سال ۱۳۹۴ تمدید می‌شود.
قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم اردیبهشت‌ماه
یک‌هزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲۳ به تأیید شورای
نگهبان رسید.

منابع و مأخذ

۱. قانون برنامه جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۲.
۲. قانون برنامه جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۳.
۳. قانون برنامه جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴.
۴. قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴).
۵. طرح‌ها و لوایح دوره نهم مجلس شورای اسلامی
۶. دستور جلسات دوره نهم مجلس شورای اسلامی
۷. روزنامه رسمی، ۱۳۹۱-۱۳۹۴
۸. طرح‌ها و لوایح دوره نهم مجلس شورای اسلامی، سامانه قوانین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
<http://rc.majlis.ir/fa/legal-draft>
۹. دستور جلسات مجلس شورای اسلامی، وب‌سایت مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
<http://rc.majlis.ir/fa/agenda>

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۴۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی عملکرد مجلس نهم در حوزه رفاه و بیمه‌های اجتماعی (از ابتدا تا پایان اجلاسیه سوم)

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه رفاه و تأمین اجتماعی)

تهیه و تدوین: علی خلیلی

ناظران علمی: علی اخوان، ایوان مسعودی اصل

متقاضی: ریاست محترم مرکز

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۲۸